

Sygn. akt AmC 5242/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSR del. Adam Malinowski**

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2012 r., w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...)

przeciwko (...) **w E.**

o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje pozwanemu wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści "Za dokonanie blokady wkładów na r-ku lokaty terminowej lub na r-ku oszczędnościowo - rozliczeniowym z tytułu zabezpieczenia kredytu udzielonego przez inny bank- 20,0 zł";

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych;

3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Okręgowego w Warszawie), tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony, kwotę 600 (sześćset) złotych;

4. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt strony pozwanej.

sygn. akt XVII AmC 5242/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 sierpnia 2011 r. powód - (...) w P. - domagał się uznania za niedozwolone i zakazania wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia Rozdz. 3 pkt 3.1 §17 wzorca umowy zawartego w dokumencie o nazwie (...) o treści : „**Za dokonanie blokady wkładów na r-ku lokaty terminowej lub na r-ku oszczędnościowo –rozliczeniowym z tytułu zabezpieczenia kredytu udzielonego przez inny bank - 20,0 zł**”, którym posługuje się pozwany - (...) w E.. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

Zdaniem powoda rzeczony zapis wzorca umowy wypełnia hipotezę art. 385¹ § 1 kc zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W ocenie powoda zakwestionowana klauzula powinna zostać uznana za niedozwoloną, gdyż niezgodnie z prawem przewiduje ona, że bank będzie uprawniony do pobierania od klientów dodatkowych wcale nie niskich opłat za uczestniczenie banku w postępowaniu egzekucyjnym. Powód nadto dodał, iż wysokość kosztów komorniczych i egzekucyjnych jest określona ustawowo i bank nie ma prawa pobierania od dłużników dodatkowych opłat z tego tytułu, gdyż są to ustawowe obowiązki banku.

Pozwany domagał się oddalenia powództwa i wniósł o zasądzenie kosztów procesu. Zdaniem pozwanego roszczenie powoda jest nieuzasadnione. Pozwany wyjaśnił, iż prawo konsumenta do dokonania zabezpieczenia kredytu

udzielonego przez inny bank stanowi dodatkowy obowiązek dla banku i wiąże się z czynnościami, które nie są związane z zapisami umów rachunków bankowych.

Ponadto pozwany wskazał, iż zakwestionowane postanowienie przewidziane w Rozdz. 3 pkt 3.1 § 17 traktuje o zabezpieczeniu kredytu udzielonego przez inny bank, które odbywa się na etapie podpisywania umowy kredytu z tym bankiem.

Pozwany nadto podkreślił, iż powód przedstawił w uzasadnieniu pozwu inną sytuację prawną, która odnosi się do konsumenta nie realizującego postanowień umowy kredytowej zawartej z innym bankiem, np. nie spłaca kredytu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (...) w E., posługuje się w obrocie z konsumentami postanowieniem Rozdz. 3 pkt 3.1 §17 wzorca umowy o nazwie (...)o treści : „Za dokonanie blokady wkładów na r-ku lokaty terminowej lub na r-ku oszczędnościowo – rozliczeniowym z tytułu zabezpieczenia kredytu udzielonego przez inny bank - 20,0 zł”..

Zgodnie z art. 227 kpc przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. W konsekwencji nie mogły być przedmiotem postępowania dowodowego okoliczności przedmiotowo nieistotne, zaś postępowanie dowodowe zostało skoncentrowane do normatywnie wyrażonych przez ustawodawcę przesłanek abuzywności postanowień wzorca umowy. Art. 230 kpc stanowi, że gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Za podstawę ustalenia stanu faktycznego Sąd przyjął wzajemnie niekwestionowane twierdzenia stron kierując się zasadą wyrażoną w art. 230 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowym postępowaniu nie było sporne, że pozwany posługuje się w obrocie z konsumentami wzorem umowy zawierającym kwestionowane postanowienie, więc do rozstrzygnięcia pozostawała kwestia wyczerpania hipotezy art. 385¹ §1 kc.

Stosownie do treści art. 385¹ §1 kc, do uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowania go z praktyki stosowania konieczne jest łączne występowanie czterech przesłanek: postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione, ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki stron pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami, powyższe prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta i postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron. Przy czym należy zaznaczyć, iż przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma istotnego znaczenia przy przeprowadzaniu abstrakcyjnej kontroli postanowienia wzorca umownego, bez względu na to czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiejś konkretnej umowy. W szczególności kontrola ta jest oceną ex-ante i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę.

Istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka. Dobre obyczaje to reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące choćby niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania.

W ocenie Sądu kwestionowany zapis taryfy opłat i prowizji bankowych pozwanego stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ §1 kc. Zapis taryfy dotyczy bowiem możliwości żądania przez bank wynagrodzenia od klienta za czynności, które dokonywane są przez inny podmiot (inny bank) w toku postępowania dotyczącego zabezpieczenia kredytu udzielonego przez inny bank. Zdaniem Sądu zakwestionowany zapis taryfy nakłada na posiadacza rachunku obowiązek zapłaty wynagrodzenia za czynności podejmowane z inicjatywy innego podmiotu. Obciążanie klienta opłatami pozostającymi w oderwaniu od jego własnych czynności stanowiących

realizację praw i obowiązków wynikających z umowy z pozwanym, a wynikających z działania osób trzecich jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco negatywnie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta. W ocenie Sądu jeżeli zdaniem pozwanej czynność blokady wkładów winna być odpłatna, wynagrodzenie w tej mierze powinno być pobierane od inicjującego daną czynności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385¹ § 1 kc, Sąd uznał postanowienie wzorca umowy za niedozwolone, zaś na podstawie art. 479⁴² § 1 kpc zakazał jego wykorzystywania w obrocie z udziałem konsumentów.

Podstawę prawną wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym stanowił przepis art. 479¹⁷ § 1 kpc w zw. z art. 9 ust. 1 i art. 11 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 233 poz. 1381).

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt strony pozwanej zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ kpc.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 98 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Przyznane stronie koszty stanowi wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360 zł - ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163. poz. 1349 ze zm.). Mając na uwadze wynik sprawy, orzeczenie o nakazaniu pobrania od strony pozwanej opłaty od pozwu uzasadnia przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167 poz. 1398 ze zm.).